

Beeldschrift

uitgave van de Stichting Nijmegen Blijft in Beeld

JAARGANG 38 NR.2 OKTOBER 2026

TERUGBLIK FILMVOORSTELLING

Foto: Broerstraat in de richting van de Burchtstraat 1955

Het was weer een geslaagde voorstelling in De Vereniging! 2200 bezoekers vonden 'Onze keuze' een afwisselende voorstelling met bekende en onbekende historische beelden uit onze omgeving. Onbekend en bijzonder waren de luchtopnames van de overstromingen van 1926 en de straatbeelden van de hulpactie van Haarlem voor Venray en Nijmegen in 1945. Bij die actie werden allerlei hulpmiddelen, van fietsen tot pispotten, door Haarlemse scholieren verzameld en in Nijmegen uitgedeeld. Nostalgische gevoelens kwamen tot uiting bij de beelden van de koude winter '41-'42 met een dichtgevroren Waal, en van het stadion, het zwembad, de theeschenkerij en het treintje in de Goffert. Jeugdherinneringen kwamen boven bij de bromfietsbeelden van Jan Kooij en de vakantieplekken in de omgeving.

En commentaar riepen vooral de films op van de acties in de Piersonstraat en de veranderingen die plaatsvonden rond de Waalkade. En er was erg veel bewondering voor de zonder hoogtevrees abseilende burgemeester Guusje ter Horst tijdens de opening van de tijdelijke Donjon in het Valkhof park. De positieve reacties uit de zaal zijn voor onze vrijwilligers een stimulans om ook volgend jaar weer zorg te dragen voor een mooie voorstelling.

Zet maandag 22 maart 2027 alvast in uw agenda.

REISPERIKELEN FILMS RADBOUD

Na een zwerftocht – een ware Odyssee – is het uitgebreide filmarchief van het Radboud, zowel van het ziekenhuis als van de universiteit, uiteindelijk in bezit gekomen van de Stichting Nijmegen Blijft In Beeld (SNBIB). In 2003 werden wij vanuit de Audiovisuele Dienst van het Radboud benaderd met de vraag of we interesse hadden in hun filmmateriaal. Omdat het hierbij vrijwel uitsluitend om medische films ging, waaronder opnames van operaties die als studiemateriaal voor studenten werden gebruikt, gaf SNBIB aan hier op dat moment niets mee te kunnen. Het materiaal verhuisde daarop, verpakt in verhuisdozen, naar de Rijksuniversiteit Groningen.

In 2023 bestond de Radboud honderd jaar en was men op zoek naar oud filmmateriaal voor de feestelijkheden. Uiteraard werd ook SNBIB benaderd met de vraag of wij nog oude films in bezit hadden. Dit leidde tot een samenwerking tussen het Radboud en SNBIB, met als doel gezamenlijk op zoek te gaan naar historisch filmmateriaal. En jawel: de opslag in Groningen kwam opnieuw in beeld. Het terugkrijgen van het filmmateriaal bleek echter geen eenvoudige zaak. Daarvoor waren de nodige gesprekken nodig. Toen het pand waarin de films waren opgeslagen werd verkocht, kwam het proces in een stroomversnelling. Een medewerker in Groningen bekeek vervolgens het filmmateriaal. Daarbij bleek dat een aantal films door het zogenaamde azijnsyndroom dusdanig was aangetast dat ze niet langer bruikbaar waren. Daarnaast waren enkele films beschadigd door waterschade. De opslag bevond zich namelijk in een kelder en niet alle dozen stonden in kasten, vrij van de grond. In 2026 kwam het materiaal dan uiteindelijk vrij. Het gaat om films van het Radboudziekenhuis, de Katholieke Universiteit Nijmegen en de

Stichting Vrienden van het Nijmeegs Filmarchief. Deze laatste bron omvatte ongeveer duizend speelfilms. Die zijn rechtstreeks naar de universiteit van Gent gegaan, waar ze als studiemateriaal gaan dienen voor de opleiding Film- en televisiestudies. Op 9 april 2026 was het dan zover: al het materiaal werd door SNBIB opgehaald. Vanuit de samenwerking met het Radboud UMC en de universiteit wordt nu geïnventariseerd welke films voor

Foto: Plein 1944, november 1959

hen interessant zijn, bijvoorbeeld operatiefilms. Dit materiaal zal vervolgens door SNBIB worden gedigitaliseerd. Inmiddels zijn er al verschillende voor SNBIB interessante films gevonden, onder andere over de duikervaringen van studenten Archeologie. De verhuisdozen vol films staan midden in de werkruimte te wachten op nader onderzoek. De handen van de medewerkers van SNBIB jeuken om ermee aan de slag te gaan.

EEN INTERVIEW MET MARCEL CLAASSEN

Op 22 Februari 1984 werden tijdens een bijeenkomst van Numaga Polygoonjournaal filmbeelden van het bombardement op Nijmegen vertoond. Hierbij waren de heren David Mulder, Ab Uijen en Nol Smits aanwezig. Zij vroegen zich af waarom dit soort beelden niet in een eigen archief bewaard werden. Daarop werd bij Polygoonjournaal (tegenwoordig Beeld & Geluid) filmmateriaal

gekocht. 15 Maart 1984 is een Burgercomité opgericht, o.a. om financiële middelen te vergaren (45.000 gulden was het doel). Hiertoe werd een donateursbrief verstuurd en banken benaderd. De bank waar Marcel Claassen werkte heeft hem bij de stichting voorgedragen als vrijwilliger vanwege zijn kennis omtrent de Vierdaagse. Hij is in 1961 begonnen met het lopen van deze wandeltocht. September 1984 vond de eerste film-

voorstelling plaats. Er was van tevoren veel promotie gemaakt voor de voorstelling via een goed contact bij De Gelderlander. De presentatie bestond uit 8 (!) filmpjes en werd een daverend succes. Tot driemaal toe werd de voorstelling vertoond in de Lindenberg en daarna nog een vierde keer in het Kolpinghuis. De explicateur was in de begintijd Ab Uijen, voorlichter van Gemeente Nijmegen. Hij is dit tot 1993 blijven doen. Toen Ab Uijen stopte als explicateur, heeft Marcel Claassen zijn taak overgenomen en is dit tot heden ten dage blijven doen. Hij is dit mede gaan doen door zijn grote interesse in de (Nijmeegse) geschiedenis en de Nederlandse taal.

We starten elk jaar rond 1 September met voorbereiden van de nieuwe voorstelling. Er worden films gezocht uit het uitgebreide archief van de stichting, vaak lustrumfilms of films die aansluiten bij de actualiteit van dat moment. Eind december is duidelijk welke films vertoond zullen worden en welke lengte ze hebben. Vervolgens gaat Marcel Claassen (en de andere vrijwilligers) aan de slag met het schrijven van de begeleidende teksten. Bedoeling is dat een explicateur iedere nieuwe film inleidt, echter zonder de exacte inhoud te verklappen. Twee weken vóór de voorstelling vindt de generale repetitie plaats. Ook start dan de kaartuitgifte aan de donateurs en de verkoop aan andere belangstellenden. In maart vinden dan de uiteindelijke filmvoorstellingen 's middags en 's avonds plaats in De Vereniging. De daadwerkelijke explicatie bestaat uit het introduceren van soms wel 21 (!) films die vertoond worden. De totale filmvoorstelling duurt 2,5 uur met tussendoor een pauze. Na de laatste voorstelling wordt gezamenlijk alles opgeruimd en komen de bitterballen op tafel. Volgend jaar wordt Marcel 80 jaar en heeft hij besloten na de komende voorstelling te stoppen met de functie van explicateur. Gelukkig blijft Marcel Claassen betrokken bij de Stichting Nijmegen Blijft in Beeld.

VOORSTELLINGEN OP LOCATIE

Komende periode zijn wij weer op locatie te vinden:

19 oktober vertonen we filmbeelden in de Orangerie in Malvert.

10 november zijn we uitgenodigd op een bijeenkomst van de NGV (de Nederlandse Genealogische Vereniging) afdeling Kwartier van Nijmegen in Wijkcentrum Dukenburg.

11 november zijn wij te gast bij het 90-jarig bestaan van de St. Maartenskliniek,

18 november hebben we een voorstelling voor de Hobbyclub Hatert in wijkcentrum Hatert.

21 november zijn we natuurlijk weer aanwezig bij de presentatie van het Numaga Jaarboek in het Badhuis.

Bent u op zoek naar een origineel cadeau, hetzij voor verjaardagen, Sinterklaas, Kerst of gewoon zomaar? Dan is de SNBIB-cadeaubon wellicht een goed idee.

Die kost € 15,- en bestaat uit een donateurschap van onze stichting voor één jaar.

Met het donateurschap krijgt de ontvanger ook twee vrijkaartjes voor de jaarlijkse filmvoorstelling in De Vereeniging. U kunt aan zo'n cadeaubon komen door telefonisch contact met ons op te nemen via nummer 06-13999627, of een e-mail te sturen naar info@snbib.nl.

SNBIB SCANT FILMS!

Met onze filmscanner hebben wij vanaf begin 2021 diverse films mogen scannen voor onze donateurs. Films met materiaal uit Nijmegen en omgeving scannen we gratis als die interessant zijn voor onze collectie en we gebruik mogen maken van die beelden. Maar ook andere films zoals vakantiefilms en familiefilms kunnen nu bij ons gescand worden. Hiervoor maken wij graag voor u een vrijblijvende offerte.

Wij hopen dat de scanner een stimulans is waardoor er veel films worden aangeboden.

KUNT U ONS HELPEN?

Onze huidige dubbel 8 viewers hebben last van slijtage. Tandwieltjes zijn uitgesleten en zorgen ervoor dat de films niet meer te bekijken zijn. Daarom zijn we op zoek naar een goed werkende dubbel 8 viewer of een combi van super 8 en dubbel 8.

COLOFON

Stichting Nijmegen Blijft in Beeld
Arsenaalpoort 14, 6511 PN Nijmegen

website: www.snbib.nl

E-mail: info@snbib.nl

Telefoon: 06-13999627

Donateursadministratie:

Gerd Scheers

Tel.: 024-3563128

E-mail: donateursadministratie@snbib.nl

Donaties: IBAN NL 49 SNSB 0963 9323 14

Redactie Beeldschrift:

Ineke Martin

Ton Meulders

Jacques Straten

Layout:

Max Martin

Foto's:

Regionaal Archief Nijmegen

Druk:

Janssen Repro BV Nijmegen